

[Stinus]

Efter Det Radikale Venstres opfattelse har regeringen skønnet forkert. Planerne om udbygning af Thuleradaren og den tvivl, som opstod om foreneligheden med ABM-traktaten, burde have medført en tidligere orientering af Folketinget, mener vi. Folketinget burde ligeledes have været orienteret om den dialog, som efter udenrigsministerens oplysning har fundet sted med USA. Det Radikale Venstre har ikke til hensigt at drive kiler ind i samarbejdet mellem USA og Danmark – det har udenrigsministeren heller ikke sagt – men vi ønsker tingene oplyst fuldt ud, og vi ønsker ikke ensidigt at tage amerikanske oplysninger for gode varer, blot fordi de er amerikanske. Det er udenrigsministerens opgave at sørge for, at Folketinget får en bred orientering, og det er helt afgørende for os, at Folketinget i større udstrækning end hidtil løbende modtager information om udbygningen af radaren i Thule.

Det af hr. Pelle Voigt og hr. Albrechtsen fremsatte dagsordensforslag indeholder et forslag om et særligt udvalg til at gennemgå Thulesagen. Vi kan se fordelene ved noget sådant, men mener på den anden side, at det må være muligt inden for den gældende udvalgsstrukturen rammer at foretage en vurdering af Thulesagen, og vi følger os derfor dækket ind af det socialdemokratiske forslag, således som det også er blevet understreget af hr. Lasse Budtz.

Vi finder i øvrigt, at der er overordentlig god overensstemmelse mellem det socialdemokratiske forslag og forslaget fra SF og VS. Vi savner dog et enkelt, men til gengæld ganske afgørende punkt i det socialdemokratiske forslag. Det er henstillingen til USAs regering om, at den nye radar ikke tages i brug, før der er skabt sikkerhed for, at den ikke betyder et brud på ABM-traktaten. Tvivlen er der jo fortsat. Det Radikale Venstre går altså ind for en sådan henstilling, selv om vi i SFs og VS' forslag kunne have ønsket en formulering, som henvender sig til både USA og Sovjetunionen, om ibrugtagning af nye radar anlæg.

Med disse forbehold kan jeg oplyse, at Det Radikale Venstre vil kunne stemme både for SFs og VS' dagsordensforslag og for det socialdemokratiske dagsordensforslag, idet vi finder, at dette sidste også indeholder de væsentligste dele af SF- og VS-forslaget. Under alle omstændigheder er den af hr. Lasse

Budtz foreslåede dagsorden også et budskab til USA om Folketingets holdning til radaren i Thule.

Preben Lange (S):

Atter er Thule fremme i debatten. Hvis nogen skulle være i tvivl, ligger Thule i Nordgrønland. Det er dog ikke i Nordgrønland eller det øvrige Grønland, at de egentlige årsager til debatten skal søges. Det er i Washington og Moskva.

For ikke at gøre denne tale unødigt lang skal jeg udtrykke, at der på baggrund af de informationer, der har været tilgængelige for mig, hersker tvivl om, hvorvidt det nye radar anlæg ved Thulebasen opfylder kravene i den mellem supermagterne USA og USSR indgåede ABM-aftale. Jeg skal ikke gøre mig til dommer i dette spørgsmål, men blot udtrykke, at tvivlen bør komme ABM-aftalen til gode.

I den forbindelse vil jeg anmode regeringen om to ting: 1) at den danske regering anmoder regeringerne i USA og USSR om snarligst at indlede forhandlinger om, hvorvidt Thuleradaren opfylder ABM-aftalens krav, 2) at det grønlandske Landsting i fremtiden får mulighed for omfattende indsigt i forholdene omkring den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland.

Selv om udenrigspolitik og forsvarspolitik udtrykkeligt er undtaget i hjemmestyreloven, kan jeg dog ikke undlade at bemærke, at alt dette dog trods alt foregår på vores klipper. Under formiddagsdebatten har jeg med tilfredshed lagt mærke til udenrigsministerens klare og utvetydige tilsagn om, at de grønlandske myndigheder fremover får tilstillet alle tilgængelige oplysninger. Jeg håber således, at Operation Anthon set fra grønlandsk side ser lyse tider i møde.

Med disse bemærkninger vil jeg tilslutte mig Socialdemokratiets forslag om motiveret dagsorden.

Dohrmann (FP):

Noget af det første, man som nyindkaldt soldat får udleveret, er en bog, som hedder »Lærebog for hærens menige«. I denne lærebog advares der bl.a. imod femte kolonnefolk. Med adresse til hr. Pelle Voigt og hr. Albrechtsen vil jeg godt sige, at den slags advarsler har vi ingen brug for herinde, her